

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

04 פברואר 2014

ת"פ 18178-09-11 מדינת ישראל נ' מנקין

18194-09-11

בפני כב' השופטת דניאלה שריזלי

**מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד נעמה פנן**

המאשימה

נגד

**משה מנקין
ע"י ב"כ עו"ד ברק כהן**

הנאשם

1

2

3

4

5

6

ה ח ל ט ה

7

8

הרקע העובדתי והאישום

9

10 הנאשם עומד לדין בעבירת התפרעות, לפי סעיף 152 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. בכתב
11 האישום נאמר, כי ההתפרעות ארעה ב-7.9.11, בסמוך לבניין עיריית תל-אביב, במהלך הפגנה
12 שהתקיימה בין השעות 15.30 ועד לשעה 21.30, במסגרת סדרת הפגנות מחאה שנודעו בשם
13 "צדק חברתי".

14

15 כבר בתאריך 8.7.11 הגישה המאשימה כתב אישום נגד הנאשם, ובו נאמר, כי במועד האמור,
16 בין השעות 15.30 ו-21.30, התקהלו עשרות מפגינים, ביניהם הנאשם, במתחם בנין עיריית
17 ת"א (להלן: המתקהלים). המתקהלים ניסו להתפרץ בכוח לתוך בנין העירייה, והשליכו לעבר
18 עובדי העירייה והשוטרים שנכחו במקום בקבוקים, אבנים וביצים.

19

20 הנאשם מואשם, אפוא, בכך, שהשתתף בהתקהלות האסורה במטרה להפר את השלום ולהטיל
21 אימה על הציבור: הוא חילק ביצים למתקהלים, ובעצמו השליך ביצים לעבר בנין העירייה
22 ועובדיה. בכך, עבר עבירה של התפרעות.

23

24 הנאשם כפר באשמה ונקבע מועד לשמיעת ההוכחות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

04 פברואר 2014

ת"פ 18178-09-11 מדינת ישראל נ'
מנקין

ההליך המשפטי

והתשתית הראייתית

- 1
2
3
4 1. המאשימה מבקשת להוכיח את אשמתו של הנאשם באמצעות סרטים שצולמו,
5 לטענתה, במהלך ההתקהלות וההפגנה ובהם מתועד הנאשם ומתועדים מעשיו הפליליים.
6
7 2. הסרטים נצרכו על גבי תקליטורים (דיסקים), שאותם מבקשת ב"כ המאשימה להגיש
8 כראיה: על האחד - במ/1 – נצרב, על פי הטענה, סרט שצולם במצלמת האבטחה של עיריית
9 ת"א במועד האירוע; ועל התקליטור השני - במ/2 - צרב דרור בוזגלו ממפלג הונאה ת"א,
10 מחלק עבירות מחשב, סרטים ששודרו באתרי חדשות אינטרנטיים - WALLA ו-YNET.
11
12 3. להוכחת קבילותו של הדיסק החדשותי - במ/2, הגישה המאשימה דו"ח פעולה (ת/3)
13 שערך איש המשטרה דרור בוזגלו, ואשר בו נאמר כי צרב על גבי התקליטור סרטים מאתרי
14 האינטרנט האמורים. את קבילותו של התקליטור במ/1 ביקשה ב"כ המאשימה להוכיח
15 באמצעותם של שניים מבין עדי התביעה - רס"מ דודי רחמים ורס"מ משה חדד.
16
17 3.1 עד התביעה רס"מ דודי רחמים, הוא בלש במשטרת מרחב ירקון. בעדותו מסר,
18 כי בתאריך 7.9.11, בעיצומן של הפרות סדר במתחם עיריית ת"א, הוא הגיע, בהוראת
19 מפקדו, לחדר האבטחה של עיריית ת"א, ובנוכחות קצין הביטחון של העירייה צפה
20 במסכים בחדר המיחשוב והבקרה. אביגדור ברנס, ראש תחום תשתיות ומחשוב של
21 העירייה, הוריד קבצי מחשב ל"דיסק און קיי" ומסר אותו לידיו. רס"מ רחמים רשם
22 את פעולותיו בדו"ח פעולה (ת/1). את ה"דיסק און קיי" מסר רחמים לחוקר רס"מ
23 משה חדד. בעדותו הבהיר רס"מ רחמים כי אינו יודע, ועל כן, לא יוכל למסור פרטים
24 ביחס לקטעי הסרט שהועתקו ל"דיסק און קיי", ואם מדובר ברצף אם לאו.
25
26 3.2 החוקר רס"מ משה חדד צפה ב-7.9.11 בסרט שב"דיסק און קיי", וערך דו"ח
27 צפייה ת/1; עוד ערך דו"ח צפייה ת/2 ביחס לסרט שהועתק מאתר החדשות WALLA.
28 בהתאם לדו"חות הצפייה, נראה הנאשם, משה מנקין, מחלק ביצים למתקהלים
29 ובעצמו זורק ביצים (ת/1, שעה 16.33).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

04 פברואר 2014

ת"פ 18178-09-11 מדינת ישראל נ'
מנקין

- 1 4. להשלמת התמונה הראייתית, יצויין, כי אמרת הנאשם שנגבתה בתאריך 7.9.11 בשעה
2 22.40 הוגשה כראיה בהסכמת ב"כ הנאשם (ת/4). עיון בהודעה מעלה, כי הנאשם הוזהר ע"י
3 גובה ההודעה, רס"ל אריק מיאדובסקי, שהוא חשוד בעבירות של התקהלות לא חוקית, הפרת
4 הסדר הציבורי, השחתת פני מקרקעין ואיומים על שוטר, וזאת, שעה שהשתתף בהפגנה לא
5 חוקית מול בניין עיריית תל-אביב, חילק ביצים שנזרקו על מאבטחי הבניין ועל הבניין, ואיום
6 על השוטר שעצר אותו. בנוסף, הודעה לנאשם (כחשוד) זכותו להיוועץ בעורך דין, והוא אכן
7 ביקש לממש את זכותו. שוב ושוב אמר הנאשם לחוקר כי ישיב לאחר שיגיע עורך דין כדי
8 שיוכל להיוועץ בו, ובכל זאת, המשיד החוקר לתשאל אותו. הנאשם אישר כי נכח במקום
9 האירוע. אולם, הוא הכחיש את האשמות המיוחסות לו, לרבות, שימוש באלימות, לרבות
10 איומים. לא מצאתי בסיס לטענת התובעת (עמ' 17, ש' 13-14 לפרוטוקול) כי הנאשם הודה
11 בחקירתו שהחזיק בידו תבנית ביצים.
12
- 13 5. הסרטים שהגשתם מתבקשת כראיה לא הוצגו בפני הנאשם בחקירה, והוא לא
14 התבקש להגיב עליהם.
15
- 16 6. ב"כ המאשימה מבקשת, כאמור, שיקבל בית המשפט את התקליטורים כראיה, ויסיק
17 מהם את דבר ביצוע העבירות בידי הנאשם. ב"כ המאשימה ערה לכך שמדובר בראיה משנית,
18 להבדיל מראיית מקור, ואולם, לגישה, התקליטורים קבילים כראיה, וזאת, משום שהוכיחה
19 באמצעות רס"מ רחמים את העתקתו של הסרט המצולם ממצלמת האבטחה של העירייה,
20 והוכיחה באמצעות דו"ח הצפייה של רס"מ חדד את תוכנו (התקליטור במ/1), ותוכן זה עולה
21 בקנה אחד עם ההתרחשות המתועדת בסרטי אתרי החדשות (התקליטור במ/2). ב"כ
22 המאשימה הזמינה את בית המשפט לצפות בשני התקליטורים, לזהות בהם את הנאשם,
23 ולהיווכח באורח בלתי אמצעי כי הסרטים שתועדו בתקליטורים הם הראיה הטובה ביותר,
24 דהיינו שהם לא שונו, לא בויתו ולא עברו עריכה. כך שבהצטברות הנסיבות הוכיחה
25 המאשימה, לדעתה, את קבילותם של התקליטורים. ב"כ המאשימה סומכת את טענותיה על
26 ת"פ (מחוזי באר שבע) 8282/03 מדינת ישראל נ' רושדי ואח' (23.5.05, להלן: עניין רושדי), ועל
27 ת"פ (מחוזי נצרת) 1062/04 מדינת ישראל נ' רוימי ואח' (החלטה מיום 21.12.04).
28

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

04 פברואר 2014

ת"פ 18178-09-11 מדינת ישראל נ'
מנקין

1 7. ההגנה מתנגדת להגשתם של התקליטורים בטענה שאינם ראיית המקור, אלא
2 העתקים שהוכנו ונערכו ע"י מי שאינו קשור בראיית המקור, והמאשימה לא הניחה בסיס
3 ראייתי לקבילותם של התקליטורים ותוכנם. לטענת הסנגור, ובכך הודתה, למעשה,
4 המאשימה, לא תפסו חוקרי המשטרה את הראיות המקוריות, משמע: את הסרטים
5 המצולמים שעליהם היא מבקשת להסתמך (הסרט ממצלמת העירייה, וסרטי אנשי
6 התקשורת), אלא הסתפקו בהעתקים שהועתקו פעם ועוד פעם באמצעי עזר, בהתאם לצרכי
7 המשטרה. ועוד נטען, כי המאשימה לא הוכיחה שהתקליטורים הספציפיים עומדים בתנאי
8 הקבילות האלמנטאריים, קרי: שהם אוטנטיים, תואמים את המקור, והועתקו (או נצרכו)
9 בידי אדם מיומן.

10

11

דיון במסגרת החוקית

12

13 8. הסוגיה שבה חלוקים הצדדים, סוגית קבילותם של שני תקליטורים, נוגעת לכללי
14 הגשתה וקבילותה של "ראיה חפצית", כללים שאינם מוסדרים בהוראה חקוקה אלא נעוצים
15 בהלכה הפסוקה. בהתאם לכלל הראיה הטובה ביותר, הוכחת תוכנם של מסמך או חפץ, כגון
16 הסרטים בתקליטורים במקרה שלפנינו, להבדיל, מהוכחת עצם קיומו של המסמך או טיבו
17 וצורתו של החפץ, מחייבת שיוגש לבית המשפט כראיה מסמך המקור גופו, ולא העתקו. שכן,
18 העתק נחשב "ראיה משנית", וההסתמכות עליו היא מסוכנת, משום שהיא פותחת פתח רחב
19 לטענות של חוסר דיוק, ואפילו הטעיה מכוונת, ועלולה להעמיד את בית המשפט בפני סיכון,
20 ובפני הצורך לקבוע ממצאים על פי התרשמותו מן הראיה המשנית. משמעותו של "מסמך"
21 היא רחבה, היא כוללת כל חפץ, מכל סוג ומכל חומר, הנושא עליו סימנים בעלי משמעות
22 למשפט המתנהל, והסימנים מדברים בעד עצמם. הוא הדין בסרט הקלטה או בסרט מצולם,
23 הנחשבים "מסמך" לעניין כלל הראיה הטובה ביותר, כאשר תכלית ההוכחה היא "תוכן"
24 המסמך [יי קדמי, על הראיות, הדין בראי הפסיקה, הוצאת דיונון, תשי"ע-2009, חלק שני, עמ'
25 679 ואילך; במיוחד עמ' 682-684].

26

27 9. במהלך השנים חל בפסיקה תהליך של התמתנות בכל הנוגע לדיני הראיות והעיסוק
28 בקבילותן של ראיות. התהליך מורה על נטייה גוברת והולכת לראות בכלל הראיה הטובה
29 ביותר עיקרון של סדר העדפה ולא כלל הפוסל ראיה משנית על הסף; בעיקר כן, בתחום

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

04 פברואר 2014

ת"פ 18178-09-11 מדינת ישראל נ' מנקין

- 1 המשפט האזרחי. לא אחת נפסק, כי ראוי לעבור ממבחני הקבילות הפורמאליים למבחן של
2 מהימנות, ובמקום שאין חשש לטעות או לעריכה וזיוף, ייטה בית המשפט שלא להחיל את
3 הכלל, ולקבל את הראיה המשנית כראיה מקורית. הכל מותנה בכך שתוקם תשתית ראייתית
4 נאותה בדבר האותנטיות והמהימנות של המקור שממנו הופקה הראיה אותה מבקשים להגיש
5 (שם, עמ' 690).
- 6
- 7 10. הסרטים שהגשתם מתבקשת כראיה להוכחת העבירה שעבר הנאשם אינם ככל מסמך.
8 הם מהווים ראיה מסוג מיוחד. בשל אופיים של הקלטות שמע או צילומים חזותיים - דינם
9 כדין אימרה או הודיה שנמסרה בפני אדם שראה, האזין והקליט או צילם את ההתרחשות;
10 ועל כן, קבילותם של התוצרים (קלטת או תקליטור) כראיה מותנית בכך שיעמדו בשלושה
11 מבחנים מצטברים: המבחן הטכני, המבחן המהותי והמבחן הפורמאלי [ראו: "קדמי, על
12 הראיות, הדין בראי הפסיקה, הוצאת דיונון, תשי"ע-2009, חלק שלישי, עמ' 1320 ואילך].
- 13
- 14 11. כדי לעמוד בדרישת המבחן הטכני, אמורה המאשימה להוכיח כי סרט ההקלטה, או
15 הסרט המצולם, שאותו היא מבקשת להגיש לבית המשפט כראיה הם מהימנים ואמינים
16 ומשקפים נאמנה את שהתרחש, באופן שניתן לסמוך עליו. הטעם לדרישה זו כפול, ונעוץ
17 באופייה הטכני של הראיה. שהרי, כשמדובר בסרט הקלטה או סרט חזותי, קיים, מצד אחד,
18 חשש שארעה תקלה טכנית אשר גרמה לעיוות התוכן ואזי הפרשנות עלולה להשתנות; מצד
19 שני, קיים חשש חמור יותר, והוא שנערך בסרט שינוי משמעותי תוך התערבות זרה. למותר
20 לציין, כי באמצעים טכניים קיימת אפשרות קלה יחסית לערוך שינוי בסרט על-ידי התערבות
21 זרה, בלא שיוותרו סימנים לשינוי שנערך [ע"פ (מחוזי ירושלים) 30369/06 רבינוביץ' נ' מדינת
22 ישראל (30.5.07)].
- 23
- 24 12. במטרה לקדם פניהם של סיכונים אלה, וכדי להבטיח את יכולתו של בית המשפט
25 לסמוך על כך כי מה שניתן לפענח מן הסרט נותן תמונה אמינה של מה שהתרחש בפועל,
26 מותנית הגשתו של סרט הקלטה כראיה (קלטת שמע או הקלטה חזותית) בהוכחת אמינותו
27 הטכנית של הסרט, דהיינו, שהסרט משקף נאמנה את שנאמר או התרחש בהזדמנות שבה
28 בוצעו ההקלטה או הצילום [עניין רבינוביץ' הנ"ל; וכן: ע"פ 869/81 שניר, פ"ד לח(4) 194].
29 הוכחת אמינותו הטכנית של סרט ההקלטה או הצילום, כמשתקף מההלכה הפסוקה, כרוכה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

04 פברואר 2014

ת"פ 18178-09-11 מדינת ישראל נ'
מנקין

1 בהוכחת שורה של דרישות: תקינותו של מכשירי ההקלטה או המצלמה; מיומנותו של האיש
2 אשר טיפל במכשירים; שלמות ומהימנות החומר המוקלט; התוצר המופק נשמר כדבעי ולא
3 נערך בו שינוי; וכן, זיהויו הוודאי של הנאשם.

4

5 13. המבחן המהותי שאמור לעמוד בו מי שמבקש להוכיח את קבילותו של סרט הקלטה
6 נועד לבדוק אם נתמלאו תנאי הקבילות של התוכן המוקלט על גבי הסרט. המבחן השלישי
7 הוא, כאמור, המבחן הפורמאלי, והוא מכוון לבחון אם עומדת ההקלטה בתנאי הקבילות
8 הקבועים בחוק, ולא הושגה בדרך אסורה, בלתי חוקית.

9

10 **דיון בקבילות התקליטורים**

11

12 14. סרטים הם מסמך לכל דבר ועניין. הם מסמך המדבר בעד עצמו. ועל כן, יש להניח לכל
13 סרט וסרט "לומר את דברם" ישירות לבית המשפט. התרת הגשת העתקים בצורת
14 תקליטורים מועתקים מקימה סיכון של ממש לכך שבית המשפט לא יזכה לצפות ולהתרשם
15 מהראיה המקורית ומההתרחשויות שהתרחשו לאמיתו של דבר.

16

17 15. המאשימה, המבקשת להוכיח את מעשיו העברייניים של נאשם באירוע ספציפי,
18 במקום ובשעה נתונים, וטוענת כי מעשיו תועדו בסרטים מצולמים, אמורה, בהתאם להלכה
19 הפסוקה, להציג בבית המשפט את הסרטים המקוריים שתיעדו חזותית את האירוע הנטען,
20 ולהוכיח כי הסרטים הללו עומדים במבחנים המצטברים המפורטים לעיל. המבחן החשוב
21 לענייננו, המבחן הטכני, אשר כרוך בהוכחת תקינותם של מכשירים, ובמקרה זה - מצלמות
22 האבטחה של העירייה; בהוכחת מיומנותו של האיש אשר טיפל במכשירים; בהוכחת שלמותו
23 ומהימנותו של הסרט, וכי לא נערך בו שינוי כלשהו. בנוסף, אמורה המאשימה להוכיח את
24 זהותו של הנאשם כדמות שמופיעה בסרט, ולא פחות חשוב, כי הסרט מתעד את ההתרחשות
25 במקום ובזמן הנטענים. כל אלה נועדו, כאמור, להבטיח שהסרט המצולם הוא מהימן ואמין,
26 ועל כן, יכול בית המשפט לסמוך על כך שהסרט משקף בנאמנות את שהתרחש במקום ובשעה
27 הנטענים.

28

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

04 פברואר 2014

ת"פ 18178-09-11 מדינת ישראל נ'
מנקין

16. המאשימה לא עמדה ולו בתנאי אחד מהתנאים הנדרשים על פי הפסיקה. ראש
וראשון: התקליטורים והסרטים שהם מכילים - במ/1 ו-במ/2 - אינם ראיית מקור, אלא ראייה
משנית. לא הייתי דוחה את קבילותם של התקליטורים על הסף רק משום שהם ראיות משנה.
שכן, מוסכם עמי, כי בנסיבות מסוימות שבהן מבוססת התשתית הראייתית על ראייה טכנית -
קלטת שמע או סרט חזותי, כבמקרה שלפנינו, ניתן לאפשר הגשתן של ראיות משנה כתחליף
למקור. אולם, תנאי בל יעבור הוא, שתוכן קבילותן של ראיות המשנה ללא כחל או סרק,
בהתאם למבחנים שהתוותה הפסיקה. זאת, כדי למנוע כל אפשרות של הטעיה במזיד או
בשוגג.
17. המאשימה לא הניחה תשתית ראייתית שתכשיר את קבילותם של התקליטורים.
- 17.1 בכל הנוגע לתקליטור במ/1 - אין בין עדי התביעה שברשימת העדים ולו עד
אחד אשר יכול להעיד על התנאים הטכניים שבהם צולם סרט, אם צולם, במצלמות
האבטחה של עיריית ת"א, במועד האירוע נשוא כתב האישום;
- 17.2 כך, גם אין בין עדי התביעה עד שביכולתו להעיד על תקינות המצלמות ועל
האוטנטיות של מועד הסרט;
- 17.3 עדותו של רס"מ רחמים מתייחסת לצריבתו של חומר מצולם על גבי דיסק און
קי, צריבה שלא בוצעה על ידו;
- 17.4 החומר (הסרט) אשר נצרב על פי הטענה על ה"דיסק און קיי", כאמור לעיל, לא
נשמר; חומר זה נצרב, לטענת ב"כ המאשימה, פעם נוספת, והפעם על התקליטור
במ/1;
- 17.5 אין בין עדי התביעה ולו עד אחד אשר יאשר את תקינות אמצעי
ההעתקה/הצריבה, ואת המיומנות שבה בוצעו ההעתקות. לא הובאה עדות, ולמעשה,
אין עד שיעיד כי ההעתקות בוצעו בנאמנות, בשלמות ללא עריכה וללא שינוי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

04 פברואר 2014

ת"פ 18178-09-11 מדינת ישראל נ'
מנקין

- 1 20. לכל שאמרתי אוסיף: הנחישות שמגלה המאשימה בהגשת ראיות שלא הונח בסיס
2 לקבילותן, הגשה שהיא במודע, נוגדת את העקרונות הבסיסיים שעליהם מבוסס שלטון החוק,
3 ואף מסכנת אותו.
4
- 5 21. אני יכולה להניח, בהסתכלות לאחור, וזוהי כמובן רק הנחה, שמדובר בתקלה אשר
6 נבעה מהחיפזון שאפיין את פעולת המאשימה. אצה לה למאשימה הדרך להגיש כתב אישום
7 נגד הנאשם ב-8.9.11, למחרת ההפגנה, כשהנאשם נתון במעצר. בחפזונה הרב, נזנח, ככל
8 הנראה, הפן הראייתי, שהוא ראשון במעלה להוכחת האשמה, ולא ניתנה אצל המאשימה
9 הדעת לתנאי הקבילות ההכרחיים הנדרשים כדי להכשיר את הגשתן וקבילותן של ראיות
10 טכניות, עד שהגיע מועד ההגשה בפועל.
11
- 12 22. לבקשת ב"כ המאשימה צפיתי בסרטים שנצרכו בתקליטורים. במ/1 כולל מספר
13 סרטונים, חלקם העתקים. בסרט אחד הבחנתי בנאשם, במשך שניות ספורות, והנתונים
14 תואמים את דו"ח הצפייה ת/1. הסרטים שנצרכו בתקליטור במ/2 כוללים קטעי אפיזודות,
15 קצרות, חתוכות, בלתי ממוקדות, של הפגנת מתקהלים כנגד פינוי האהלים, ואין בהם ציון של
16 תאריך ושעה. הסרטים משולבים בפרסומות.
17
- 18 23. מן הטעמים שמניתי, אני דוחה את בקשת המאשימה להגשת התקליטורים. אני
19 מחזירה את התקליטורים לב"כ המאשימה.
20
- 21 מחמת תקלה שארעה הבוקר בהקלדת המסמך/ההחלטה, לא הומצאה ההחלטה במתואה
22 לצדדים. ההחלטה תימסר לצדדים באמצעות המזכירות
23
24
25 ניתנה והודעה היום ז' אדר תשע"ד, 04/02/2014 במעמד הנוכחים.
26

דניאלה שריזלי, שופטת

27